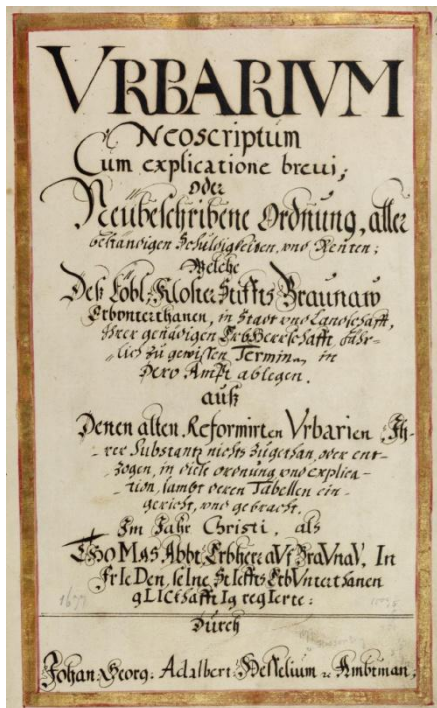

27. Urbárska regulácia

Latinsky písaný urbár

Vydanie patrí medzi jednu z najdôležitejších reforiem Márie Terézie. Vydanie tohto dokumentu malo za cieľ poddanskej pôdy a následné určenie výšky a vlastníka danej pôdy.

Vytvorenie urbárov mali na starosti jednotlivé podľa To viedlo k tomu, že jednotliví poddaní mali rozdielne povinnosti. Panovníčkin urbár mal tieto rozdiely

Zámerom urbára bola ochrana poddaných pred ich nadmerným zemepánmi. Zároveň mal pomôcť k zvýšeniu

produktivity práce.

Všetko, čo sa dopestovalo a dochovalo na poddanských statkoch bolo rozdelené medzi, a Zápis do urbára sa dial na základe odpovedí na deväť otázok. Na tieto otázky odpovedal richtár alebo jeho prísažní.

1. Zdališ a jake urbari su wčil a od kereho času?(Či a aké urbáre sú v súčasnosti a od kedy?)

8. Kolko wtejto obczí neb dediyne puste sedliska, od ktereho času a z jakej pričini se nachazaju, kdo pak takowe wčil užiwa?(Koľko je v mestečku alebo dedine prázdnych usadlostí, od kedy a prečo, a kto ich teraz užíva?)

9. Zvečiti li su neb slobodneho odchodu panum swim gruntownim poddani?(Sú poddaní trvalo pripútaní k svojmu pánovi alebo sa môžu slobodne odsťahovať?)

Hlavným cieľom urbára bolo povinnosti

Zoznam poddaných, ich majetku a urbárskych povinností z obce Veľké Leváre

Prvou najvýznamnejšou reformou Márie Terézie bolo vydanie v roku

Cieľom tejto regulácie bolo vytvorenie poddanskej

Na základe tohto súpisu sa následne vypočítavali a poddaného voči vrchnosti.

Takto mal vlastne urbár prispieť k poddaných a k zvýšeniu práce.

Poddanské obyvateľstvo sa rozdeľovalo do základných skupín a to na a

Do posledného stĺpca tabuľky vypíš hodnotu jednotlivých dávok, ktoré mali odvádzať šarišskí poddaní po prepočte na v súčasnosti používané miery a váhy.

Rok pred vydaním reformy školstva, a teda v roku, navštívila kráľovná habsburský rodinný kaštieľ v Holíči. Počas niekoľkodňového pobytu si na audienciu pozvala aj jedného z najstarších obyvateľov vtedajšieho Uhorska. Bol ním 117-ročný sedliak Zlocha z Turej Lúky. Na túto návštevu prišiel aj so svojim 97-ročným synom a jeho o desať rokov mladšou manželkou. Panovníčke porozprával o udalostiach, ktoré sa v ich dedine odohrali ešte v roku 1672 a ktorých bol očitým svedkom. (Len na upresnenie, Mária Terézia sa narodila v roku 1717.) Podľa dochovaných záznamov si potom celá rodinka ešte zatancovala pri hudbe 20-tich gajdošov. (Neviem o tom, že by boli mojou rodinou, ale aspoň majú niečo spoločné s tým, čo učím ☺)

všetkých poddaných na základe ich a rozlohy Poddaný, ktorý napríklad nevlastnil žiaden záprah, musel odpracovať na 104 dní do roka. Zároveň poddaní museli pre svojho zemepána zabezpečovať a jeho zvoz na panstvo.

Už v predurbárskom období sa rozlišovali tri skupiny poddaných na základe výšky ich majetku. Prvú skupinu tvorili, ktorí boli najbohatšou skupinou poddanského obyvateľstva vtedajšieho Slovenska. Za sedliaka bol považovaný každý, kto vlastnil sedliacku usadlosť – dom a pozemky (polia a lúky) v dedine aj mimo nej. Druhou skupinou poddaných boli Tí síce vlastnili dom v dedine, ale ich pozemky sa nachádzali len mimo územia dediny. No a poslednou skupinou boli, ktorí nevlastnili ani dom, ani žiadne pozemky. Najčastejšie bývali u sedliakov a želiarov, u ktorých mali prenajatý dom alebo jeho časť.

	Predurbársky stav	Urbársky stav	V súčasnosti
činža	15 233 zl.	12 070 zl.	
taxa na pánskych úradníkov	2 zl.	- zl.	
vajcia	44 709	59 916 kusov	
kurčatá	1 121	9 763 kusov	
sliedky	8 029	- kusov	
husi	1 239	- kusov	
teľce	31	- kusov	
daniele	104	- kusov	
maslo	-	48 773 holieb	
siahové drevo	-	4 764 siah	
konope	80	- libier	
ľan	179	- libier	
priadza	12 543	14 402 funtov	
obilie	5 339	- brat. meríc	
bôb	7	- brat. meríc	
roboty záprahová	448 252 dní	254 597 dní	
roboty ručná	559 015 dní	571 010 dní	

Povinnosti poddaných v obciach Šarišskej stolice pred a po urbárskej regulácii.